

ARBEIÐSEFTIRLITIÐ

Administration of Occupational Safety and Health
Falkavegur 6 □ P.O.Box 1134 □ FO-110 Tórshavn □ Faroe Islands
Tlf. +298 317811 □ Fax +298 314489 □ E-mail: info@arbeidseftirlit.fo

Skrásetingar nr.:

R-G007-1

Reglugerð um radiografiskar kanningar (NDT)

Reglugerðin hevur heimild í kunngerð nr. 79 frá 17. august 1999 um dampketlar á landi og kunngerð nr. 123 frá 23. oktober um trýstíløt og rørskipan undir trýsti.

Hesar kunngerðir eru sokallaðar rammukunngerðir, har tær áseta almennar reglur um tilgerð, tilevning og útgerð v.m. og somuleiðis ásetingar um fráboðan, góðkenning og eftirlit við ávikavist dampketlum og trýstíløtum við tilhoyrandi rørskipan. Hesar almennu reglurnar verða so útbygdar við nærri reglum, sum stjórin fyri Arbeiðseftirlitið ásetur í samstarv við Arbeiðsumhvørvisráðið.

Við atliti til frávik og klagumøguleikar verður víst til kapitl 13 í Arbeiðsumhvørvislógini og somuleiðis verður víst til ásetingarnar um revsing í kapitl 14 í somu lóg.

Reglurnar í samband við framleiðslu av dampketlum og trýstíløtum innihalda ásetingar um radiografiskar kanningar av sveisisamlingum. Við hesi reglugerð verður opnað fyri móguleikum hjá virkjum at blíva góðkent til at útinna hesa tænastu.

1. Øki.

1.1 Reglugerðin umfatar tey krøv, ið verða sett til virkir fyri at blíva góðkend til at útinna NDT-kanningar, herundir radiografiskar kanningar, av sveisisamlingum á dampketlum, trýstíløtum og rørskipan, sum antin blíva framleitt ella uppsett her á landi, í teimum førum har Arbeiðseftirlitið hevur kravt slíka kanning, og at teir einstøku lutirnir eru framleiddir av lætt sveisandi stáli, fyri trýstíløt og rør við ein mestu góðstjúkd uppá 50 mm.

2. Allýsing.

2.1 Við NDT-kanningar (**N**on **D**estructive **T**esting) er at skilja kanningar, sum ikki ávirka teir lutir, sum blíva kannaðir, herundir koma eisini radiografiskar kanningar, sum eru kanningar við hjálp av røntgen- ella gammageislingum.

2.2 Við lætt sveisandi normerað stál er í hesi reglugerð at skilja stál, sum er umfatað av galdandi NGS-normum (Nordic Group for Steel Regulations), við atliti til viðgerðarforskriftirnar fyri tey einstøku stálslogini.

2.3 Við operatør er at skilja tann persón, sum skipar fyri ella útinna ta radiografisku kanningina.

Lógarheimild:

Løgtingslóg nr. 70 frá 11. mai 2000 um arbeiðsumhvørvi
Kunngerð nr. 79 frá 17. august 1999 um dampketlar á landi
Kunngerð nr. 123 frá 23. oktober um trýstíløt og rørskipan undir trýsti.

Útgivið fyrstu ferð:

01.06.2001

Seinastu broytingar:

3. Almennar ásetingar.

3.1 Stjórnin fyri Arbeiðseftirlitið kann, eftir skrivligari umsókn, góðkenna eitt virki til at útinna radiografiskar kanningar av sveisingum av trýstílötum, dampketlum og rørskipan til váttan av, at krøvini til framleiðslunormarnar eru lúkaðir.

Ein slík góðkenning gevur virkinum eina rætt til at útinna hesar kanningar undir eftirliti av Arbeiðseftirlitinum og verður bert givin við hesum treytum:

3.1.1 Virkið skal hava loyvi frá heilsumyndugleikunum, Statens Institut for Strålehygiejne, at nýta radiografiska útgerð.

3.1.2 Virkið skal hava ta hjálparútgerð, sum er neyðug fyri at útinna kanningarnar á ein forsvarligan hátt. Kanningarútgerðin skal hóska til arbeiðið og haldast í góðum standi. Útgerðin skal nýtast í samsvar við tær fyrirteytir, sum hon er ætlað til. Nýtisluleiðbeining á føroyskum/donskum skal verða á staðnum.

3.1.3 Virkið skal hava eitt myrkakamar við neyðugari útgerð til framkalling, turking v.m. av filmum.

3.1.4 Virkið skal hava goymsluumstøður til filmarnar. Hesir filmar skulu goymast í samsvar við leiðbeiningarnar hjá filmútvegaranum.

3.1.5 Tann neyðuga trygdarútgerð til verju móti geilsingarvanda skal verða á staðnum. Starvsfólkið skal kunnast um ta røttu nýtisluna av hesi útgerð, og tann av heilsumyndugleikunum góðkendi ábyrgdarhavari skal hava eftirlit við, at útgerðin verður nýtt til sítt endamál.

3.1.6 Upptøka og framkalling av radiografiskum filmum skulu útinast av medarbeiðara við útbúgving innan radiografiskt kanningararbeiði.

Virkið skal kunna vátta, at operatørurin hevur ta neyðugu ástøðiligu og praktisku vitan, soleiðis av viðkomandi sjálvstøðugur kann útinna radiografiskt kanningararbeiði bæði tøkniliga og trygdarliga forsvarligt.

3.1.7 Operatørurin skal ikki hava nakað tilknýti til framleiðsluvirkið og ikki hava nakað við framleiðsluna at gera.

3.1.8 Operatørurin má ikki sjálvur útinna sveisiarbeiði á dampketlar, trýstílöt og rørskipan ella aðrar lutir, sum hann sjálvur skal gera radiografiskar kanningar á.

3.2 Góðkenningin frá Arbeiðseftirlitinum um at útinna radiografisk kanningaraarbeiði kann takast aftur, um treytirnar fyri góðkenningini ikki longur eru til staðar, ella galdandi ásetingarnar fyri at útinna kanningararbeiði ikki verða fylgdar, ella annað mishald í hesum sambandi verður staðfest.

3.3 Broytingar í fyrirteytunum fyri góðkenningini viðvíkjandi kanningarútgerð, kanningartøkni ella setanarviðurskiftini hjá operatørinum skulu fráboðast Arbeiðseftirlitinum beinanvegin. Sama er galdandi um ein annar enn tann góðkendi operatørurin verður nýttur.

4. Útinnan av kanningini.

4.1 Radiografiska kanningin skal útinast eftir reglunum í fylgjandi ISO tilráðingum:

ISO RECOMMENDATION R 1106:

Recommended practice for radiographic inspection of fusion welded butt joints for steel plates up to 50 mm (2 inch) thick.

ISO RECOMMENDATION R 1027:

Radiographic image quality indicators, principles and identification.

APPENDIX TO ISO RECOMMENDATIONS R 1106, R1027:

Explanations on the significance of principal radiographic terms used in ISO recommendations concerning welding.

ISO RECOMMENDATION 2504:

Radiography of welds and viewing conditions for films - Utilization of recommended patterns of image quality indicators (I.Q.I.).

Hesar ISO tilráðingar umfata krøv til kanningarflokk (kanningartøknligt støði) geislingarkeldu, film, upptøkutøkni, lýsing (eksponering) og framkalling, merking av filmum, bílættagóðsku, frágreiðing v.m.

4.1.1 Kanningarflokkur. Tær í hesi reglugerð umfataðu radiografisku kanningar skulu, um ikki annað er ásett, útinast í fylgjandi kanningarflokki:

Røntgenkanningar: kanningarflokkur B } Sambært ISO R 1106
Gammakanningar: kanningarflokkur C }

4.1.2 Geislingarkelda. Sum geislingarkelda skal nýtast røntgentól. Í serligu føri, har røntgentól t.d. vegna plástrot ikki kann nýtast, kunnu radioaktivir isotopir nýtast.

4.1.3. Filmur og útbúnaður. Filmur og tilhoyrandi neyðugur útbúnaður skulu nýtast, fyri at krøvini í pkt. 4.1.7 kunna lúkast.

4.1.4 Upptøkutøkni (fráleiki, geislingarrætningur, geometrskar treytir v.m.) Upptøkuhátturin skal leggjast tilrættis soleiðis, at tey settu krøv við atliti til filmgóðsku, geometrskar tekningar á filminum v.m. verða hildin innan tær kravdu mørk fyri frávik.

4.1.5 Lýsing (eksponering) og framkalling. Lýsingin skal verða tilpassað soleiðis, at sverting og mótlitur á filmunum verður sum fyriskrivaða. Filmarnir skulu framkallast og festast soleiðis sum filmútvegarin fyriskrivir.

4.1.6 Merking av filmum. Samleikamerkir (bókstavir og /elle tøl) av blýggj skulu setast á royndar-evnið til medfotografering á filmarnar.

Við upptøku av fleiri filmum í samband við hvøn annan, skal samleikamerkini støðast soleiðis, at umskaringar av filmunum altíð kunna staðfestast.

4.1.7 Bílættagóðska. Fotografiska góðskan av filmunum skal kannast gjøgnum medfotografering av góðkendum bílættagóðskutilvísing (IQI) = Image Quality Indicator.

Medfotografering (staðseting v.m.) av IQI-merkjunum skal gerast sambært ásetingunum í nevndu ISO tilráðingunum.

Tey ásettu krøv til viðkvæmi av filmunum (avlesing av IQI-góðskutilvísingini) skulu fylgjast neyvt.

4.1.8 Frágreiðing. Frágreiðing av royndini skal saman við teimum upptiknu filmunum m.a. innihalda upplýsingar um:

- 1) Merking av filmum
- 2) Kanningarflokk
- 3) Geislingarkelda og lýsingardata

- 4) Støðan av geislingarkelduni í mun til royndarevnið
- 5) Slag av filmi, folio og møguligum øðrum útbúnaði
- 6) Bílætagóðskutílvísing (IQI)
- 7) Støðan av IQI-merkjum
- 8) Meting av filmunum í mun til IIW's røntgenatlas

Um Arbeiðseftirlitið ynskir tað, hevur virkið skyldu til at lata eftirlitið fáa eitt eintak av frágreiðingini.

Gildi fyri reglugerðina

Hendan reglugerð kemur í gildi 1. juni 2001.

ARBEIÐSEFTIRLITIÐ

Eli Davidsen, stjóri.